

Asia: VN/27452/2020-OM-548

Julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitus

Lausunnonantajan lausunto

Mitkä ovat mielestänne nykyisten julkisuuslain 24 §:n salassapitoperusteiden kehittämistarpeet? Puuttuuko nykyisistä salassapitosäännöksistä jotain olennaista? Kuvailkaa ja perustelkaa kehittämistarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Oikeusministeriö

PL 25

00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/27452/2020-OM-548

Vaasan Sähkön lausunto julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoituksesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto koskien julkisuuslain salassapitoperusteiden uudistustarpeiden kartoitusta. Vaasan Sähkö on pääosin Vaasan kaupungin omistama energiayhtiö ja pidämme tärkeänä, että julkisuuslain salassapitoperusteet turvaavat sekä yhteiskunnan turvallisuuden ja huoltovarmuuden että yhtiön liiketoiminnalliset edellytykset.

Energiayhtiössä sähkönmyyntiliiketoiminta kilpailee suoraan muiden sähkönmyyntiyhtiöiden kanssa ja sähköntuotantoliiketoiminta muiden sähkömarkkinoilla toimivien tuottajien kanssa. Kaukolämpö kilpailee muiden kiinteistökohtaisten lämmitysratkaisujen kanssa. Sähköverkkoliiketoiminta toimii luonnollisena monopolina, kun rinnakkaisia sähköverkkoja ei ole kansantaloudellisesti järkevää rakentaa.

Eurooppalainen turvallisuusympäristö on muuttunut merkittävästi viime vuosina mm. Venäjän hyökkäyssodan seurauksena ja siksi katsomme, että energiayhtiöiden liiketoiminta yhteiskunnan kannalta huoltovarmuuskriittisenä toimintana tulisi rajata kokonaan julkisuuslain ulkopuolelle. Siis sekä ehdotuksen mukaisesti kilpailun piirissä olevat toiminnot että myös niiltä osin kuin liiketoiminnassa ei toimita kilpailuilla markkinoilla.

Myös eurooppalaisessa sääntelyssä on tunnistettu yhteiskunnan kannalta kriittiset toiminnot ja niiden merkitys säätämällä NIS2- ja CER-direktiivi.

Mikäli kuntaomisteisten energiayhtiöiden liiketoiminta jää julkisuuslain piiriin, niin sääntelyssä tulee huolellisesti määritellä, että salassapito koskee kattavasti ja laajasti energiayhtiöiden liiketoimintaa kriittisten tietojen osalta. Mielestämme nykyisin voimassa olevat säännökset kriittisen infran suojaamisesta ovat riittämättömät.

Sääntelyssä salassapidon tulee koskea mm. sähkö- ja lämpöverkkojen tarkkoja sijainti- ja rakennetietoja sekä energiantuotantolaitosten suunnittelu-, rakenne- ja rakennustietoja, yhtiöiden normaalioloissa tekemiä erilaisia varautumissuunnitelmia sekä kaikkea liiketoiminnan kannalta merkittäviä tietoja, kuten strategioita, liiketoimintasuunnitelmia, hallinto-organien kokouspöytäkirjoja sekä muita liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka ovat yhtiön liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta kriittisiä. Samoin yhtiöiden varautuminen poikkeusoloihin tulee kuulua salassa pidettäviin tietoihin.

Lopuksi haluamme korostaa, että yhteiskunnan kannalta kriittisten toimialojen tietojen suojaaminen on kansallisen huolto- ja toimitusvarmuuden turvaamisen kannalta keskeistä voimakkaasti muuttuneessa globaalissa turvallisuusympäristössä.

Ystävällisin terveisin

VAASAN SÄHKÖ OY

Olli Arola

strategia- ja yhteiskuntavastuujohtaja

Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), millaisia muutoksia tämä edellyttäisi salassapitoperusteisiin? Kuvaillkaa ja perustelkaa muutostarvetta mahdollisimman konkreettisesti.

Kts. edellinen kohta

Oletteko tunnistaneet tietojen tai asiakirjojen salassapitoa koskevaa erityislainsäädäntöä, joka on ristiriidassa julkisuuslain salassapitosäännösten kanssa? Jos julkisuuslain soveltamisalaa muutettaisiin mietinnössä ehdotetulla tavalla (Oikeusministeriön julkaisuja 2023:32, lakiehdotuksen 5 §), aiheutuisiko soveltamisalan muutoksesta konkreettisia ristiriitoja nykyisen erityislainsäädännön kanssa tai tarvetta tarkentaa erityislainsäädäntöä?

-

Damlin Jan
Vaasan Sähkö Oy

Arola Olli
Vaasan Sähkö Oy - Strategia- ja yhteiskuntavastuu